

Pred referendumom

Za referendum v političnem jeziku pravimo, da je »uspel«, če so bile predlagane rešitve potrjene z večino glasov volilcev, oziroma da referendum »ni uspel«, če se volilci niso pozitivno izjasnili za predlagani program. Potem je treba poiskati vzroke, zakaj referendum »ni uspel«, čeprav je treba stvari razumeti drugače. Referendum uspe, če se je o problemu izjasnila večina volilcev, ne glede na to, ali so glasovali ZA ali PROTI. Seveda pa z vsakim referendumom želimo v bistvu najširšo demokratično potrditev predlaganih rešitev, to pa lahko dosežemo samo na ta način, da je vsak posameznik natančno seznanjen s problemom in vsemi posledicami.

Zakaj je pravzaprav potreben referendum o pripojitvi TO Trgovina k TO Rečica in kaj pomenijo predlagane spremembe SaS o združitvi TO v DO in spremembe statuta DO?

Temeljna organizacija je verjetno edina stvar, ki se je ne da ukiniti. Lahko jo ustanoviš, razdeliš, pripojiš, samo ukiniti je ne moreš. Zaradi tega, ker jo hočemo »ukiniti«, jo moramo v bistvu pripojiti k drugi TO in popolnoma slučajno je bila izbrana TO Rečica, lahko pa bi bila katerakoli v DO. Zato bodo imeli delavci TO Trgovina in TO Rečica še en dodatni referendum, vsi skupaj pa bomo glasovali še o spremembah SaS o združitvi TO v DO in statuta DO, s katerim bomo prenesli predmet poslovanja TO Trgovina na DO.

Čeprav na prvi pogled spremembe izgledajo velike, se bo v bistvu spremenilo zelo malo. Skladišča bodo fizično ostala v to Rečica, blago v skladiščih ne bo več last TO Trgovina, ampak TO, ki ga je proizvedla, zaposleni v bivši TO Trgovina pa bodo še naprej opravljali podobno delo, vendar v komercialnem sektorju v sklopu prodaje na domačem trgu. Vzroki za tak način organiziranja so številni, prav tako tudi prednosti, zato glasovanje za omenjeni predlog ne bi smelo biti vprašljivo.

Ekonomski in organizacijski razlogi za ukinitvev TO Trgovina

TO Trgovina je bila ustanovljena leta 1974 kot rezultat veljavne zakonodaje, ki je nalagala pravice in dolžnosti, da se ustanovijo TO povsod tam, kjer za to obstajajo pogoji. Tako se je maloprodaja iz sestave takratne uprave oziroma komercialne izločila in se formirala kot temeljna organizacija.

TO Trgovina ni nikoli popolnoma zadovoljevala pogojev, potrebnih za nemoteno delo in obstoj TO, saj je bila že ustanovljena s skupnim namenom, da bo prodajala po maloprodajni ceni proizvode ostalih TO in je bil prodajni program šele kasneje dopolnjen z nekaterimi proizvodi, potrebnimi za kompletacijo od tujih dobaviteljev.

Ozka vezanost na določenega dobavitelja in določen program je občasno pogojevala težave pri ustvarjanju realizacije in zagotavljanju dohodka, ker so bile količine omejene oziroma odvisne od ostalih obveznosti do drugih kupcev doma in v izvozu. Zaradi tega je prihajalo do nesoglasij med prodajalci v maloprodaji in komercialnim sektorjem.

Neenotno nastopanje na tržišču, kjer se je istemu kupcu nudilo iz maloprodaje take pogoje in tako ceno, iz komercialne pa druge pogoje, vsekakor ni povečevalo našega poslovnega ugleda, saj so se kupci često čutili ogoljufane.

Kljub večanju števila poslovalnic je kadrovska problematika ostala še naprej nerešena. Zaradi dislociranosti je vse administriranje ostalo na poslovalnici Rečica, kjer je zaposlenih vsega 12 ljudi. Le to so morali opraviti vse obveznosti v vseh samoupravnih organih tako TO kot DO, vsak od njih pa je bil seveda vsaj enkrat delegat v nekem samoupravnem telesu izven DO. Tako je imel vsak zaposleni vsaj dve ali tri funkcije in je zaradi tega bila kvaliteta dela sorazmerno slaba, kar je do neke mere razumljivo.

TO je morala imeti seveda vse samoupravne akte, obrambni načrt in ostala telesa kot druga TO, ki ima zaposlenih 500 ljudi.

Zaradi tega je bila v ožjem krogu sprejeta odločitev, ki bi morala dobiti potrditev na referendumu, da se TO Trgovina kot TO ukine in da se v komercialnem sektorju DSSS za naprej opravljajo tudi naloge, vezane na maloprodajo. S tem bi dosegli dva bistvena cilja in sicer:

a) enotno nastopanje na jugoslovanskem trgu, s ciljem večjega plasmaja blaga ob povečanjem dohodka,

b) ukinitvev TO, ki za svoj obstoj nima vseh pogojev.

Seveda so detaljni vzroki številnejši in tudi poti za pridobivanje dohodka in povečevanje plasmaja raznovrstnejši.

1) S spremembo prodajaln v dislocirana skladišča širom po Jugoslaviji bi blago približali kupcem, ker bi se lahko iz teh skladišč prodajalo blago tako po proizvodni kot tudi maloprodajni ali veleprodajni ceni. S tem bi lahko razširili krog kupcev predvsem manjših, ki si zaradi finančnih in prostorskih nezmožnosti ne morejo privoščiti večje zaloge in so zato prisiljeni nabavljati blago preko grosista — to pa pomeni, da ni nujno, da je to naše blago. Zaradi manjše režije bi morali biti konkurenčni ob sorazmerno večjem ostanku dohodka. Če primerjamo konsi-

(nadaljevanje s 1. str.)

gnacijo pohištva v Novem Sadu, kjer smo s tem približali blago kupcu za 500 km, vidimo, da so efekti le-tega veliki oziroma bistveni, da je prodaja pohištva taka kot je. Z novo poslovalnico v Beogradu in obstoječo v Zagrebu bi tak efekt morali ponoviti še na širšem prostoru.

2) S predlagano spremembo organiziranosti bi maloprodaja avtomatsko pridobila možnost, da blago prodaja z montažo, kar bi ob pogoju, da je vrednost montaže v višini prometnega davka močan prodajni argument, istočasno pa bi se povečala tudi donosnost.

3) Vsaj na področjih, kjer že imamo poslovalnice, bi morala odpasti konsignacija vrat, katere praviloma povzročajo velike težave tako s cenami kot z evidenco, izogniti pa se ji ni mogoče, če ne želimo izgubiti kupca.

4) S sedanjo predstavniško mrežo zaradi maloštevilnosti predstavnikov ne pokrivamo v celoti obsežnih območij. Delavci v sedanjih poslovalnicah bi ob usklajenem nastopu lahko oziroma bi morali povečati število kupcev in s kompletacijskimi programi povečati tudi obseg prodaje.

5) Na območjih, kjer sedaj že imamo poslovalnice, še bolj pa je to prisotno oziroma bo prisotno tam, kjer bi odpirali nove prodajalne, kupci ne želijo sodelovati z nami, ker se čutijo ogrožene. S tem, da bi prodajalna bila v bistvu le skladišče proizvod-

nih TO, bi v veliki meri ta predelek odpadela.

6) Izkoriščenost delavcev v sedanjih poslovalnicah je zelo neenakomerna, ker si kupcev ne moremo naročati. Z dodatnimi deli — kot so sestavljanje kompletnih vrat, kompletacija naročila za kupca, servis in montaža, bi bili delavci bolj enakomerno obremenjeni, na ta način bi dosegli tudi učinkovitejšo plačilo po delu.

7) S pogojem, da je maloprodaja del prodaje na domačem trgu, kamor tudi sodi, bi ob enotnem voodstvu dosegli enotnejši pristop, s skupnim obravnavanjem problemov trga pa bi dosegli tudi boljše poslovne odločitve, saj bi informacije hitreje krožile, predvsem pa bi bile številnejše.

8) Z ukinitvijo TO Trgovine samoupravne pravice ne bi bile okrnjene, nasprotno, v organih upravljanja bi delali resnično samo ljudje, ki so za to sposobni in tudi voljni delati.

Vsaka organizacija mora biti živa, če hoče biti uspešna. Zaradi tega se mora stalno prilagajati trenutnim razmeram in iz tega potegniti določene koristi. Le tako bomo lahko vzdržali v vedno težjem gospodarskem položaju, zato ne bi smelo biti dilem, kako bomo glasovali na referendumu. Odgovor bi moral biti ZA.

Kelbl

Gradnja prodajnega centra

Graditev prodajnega centra LIP Bled na Bledu (v programih imenovan Center za inženiring in marketing) pogojujejo potrebne večje spremembe na prodajnem področju, saj razvoj narekuje prehod na sodobne načine prodajanja (kompletnost ponudbe izdelkov s servisiranjem), ki so na razvitih mednarodnih tržiščih že dobro utečeni.

Po intenzivnem vlaganju v zadnjih treh letih v posodobitev tehnoloških postopkov, pretežno za izvozne programe se je v DO LIP Bled dosegla ustrezna usposobljenost, je nastal velik razkorak med temi dosežki in potrebami prodajnih in projektivnih služb v DO.

Na podlagi utemeljitev v investicijskem programu, ki ga je sprejel delavski svet DO, so bili za tem v juliju izdelani glavni načrti in sprejeta finančna konstrukcija vlaganj, tako da so se 10. avgusta t. l. lahko pričela pripravljala dela z zavarovanjem plačil. Izvajalec del s subizvajalci je Gradis, TO Jesenice, ki bo dokončan objekt izročil predvidoma maja 1988. leta.

Vsebinski program delovanja v prodajnem centru predvideva, da bodo uvedene nove metode z organiziranjem prodajno-projektivnih služb (inženiring) za posamezne glavne skupine izdelkov, dalje povečali službo trženje (marketing) in predstavili maloprodajno trgovino iz Rečice.

V centru bodo potekale poleg sicer znanih funkcij prodaje in razvoja predvsem aktivnosti za neposrednega uporabnika, in to:

— svetovanje pri izboru v maloprodaji

- svetovanje in projektiranje za večje objekte; delovali bosta najprej dve prodajno-projektivni službi (opažarstvo, izdelki Filba)
- obdelava naročila, plačila, dostava blaga za maloprodajo
- instruktaza in servisiranje
- razstave (stalni in občasni atraktivni prikazi)
- posveti, demonstracije
- izobraževanje uporabnikov
- obdelava pridobljenih informacij.

Naštetje sodobne metode prodaje in nove aktivnosti v prodajnem centru so v skladu s konceptom poslovne politike DO LIP Bled za povečanje konkurenčne sposobnosti in dohodkovne uspešnosti in grajene na značilnostih proizvodnih programov, ki so s svojo posebno naravo (kompletiranje, sestavljanje, opremljanje, vgrajevanje), tesno vezani na uporabne funkcije in da se bo kupec pravilno odločil pri izbiri in ohranil navezanost na LIP tudi v bodoče.

Nova namenska stavba s koristno površino 2.861 m² bo omogočala izvajanje predstavitev vseh naših proizvodnih programov na enem mestu ter tehnično prodajne obdelave za vse kupce, tudi maloprodajne.

Celotno pritličje in kletni prostori so namenjeni maloprodaji, kar predstavlja 1.532 m² koristne površine. V pritličju bo razstaven prostor s prodajalci in svetovalci, v kleti pa bo tudi prostor za priročno skladiščenje izdelkov. V prvem nadstropju bo delovala prodajna služba (izvoz, domače tržišče, marketing), v drugem nadstropju pa inženiringa (opažarstvo, izdelki Filba) ter razvojno biro.

Prevc

Izgradnja briketirnice v TOZD-u Tomaž Godec

V LIP-ovem TOZD »Tomaž Godec« v Bohinjski Bistrici za proizvodnjo opažnih plošč in masivnega notranjega pohištva porabijo letno blizu 40.000 m³ žaganega lesa. Pri obdelavi lesa do končnih izdelkov nastane od 16.000 do 17.000 m³ lesnih odpadkov, ki so se v preteklosti pretežno porabili za proizvodnjo toplotne energije v lastni kotlovnici. Višek lesnih ostankov se je prodajal zunanjim odjemalcem, ki so jih porabili prav tako za kurjenje, stelo ali druge namene. Občasno so bile oddaje viškov problematične in zato je že nekaj let prisotna ideja o briketiranju, ki je dobila še večjo utemeljitev z izgradnjo nove kotlovnice na lubje. Le-ta je bila dokončana v letu 1984, v njej se pokuri pretežni del napadlega lubja z obeh mehaniziranih lesnih skladišč in kljub večji potrošnji toplotne energije, ostaja del suhih lesnih ostankov v obliki iveric, skoblancev, žagovine in prahu, ki so primerni za briketiranje.

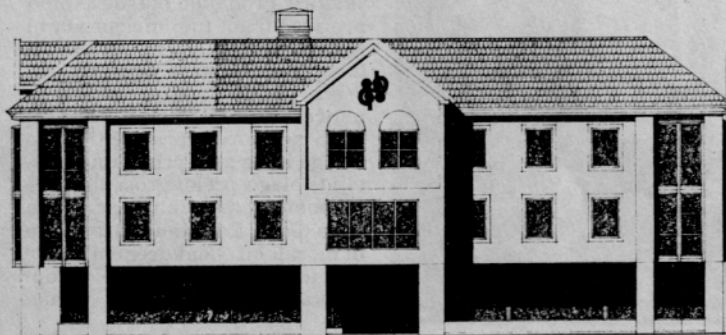
Program briketirnice je bil izdelan v preteklem letu in predvideva kapaciteto 900 kg briketov na uro ali 1000 do 1200 ton letno. V svetu so nam poznani trije načini briketiranja in na osnovi preizkusov je bila izbrana tehnologija na principu ekstrudiranja ter nabavljena dva ustrezna stroja v Avstriji. Tudi domača strojna industrija razvija stroje za briketiranje, žal pa v tem trenutku še ne more izpolniti zahtev v celoti. Tehnologija briketiranja je le na videz enostavna in zato proizvodnja strojev za briketiranje zahteva ustrezno znanje in izkušnje.

Kaj pa vlaganja? Za predvideno kapaciteto so potrebna po sedanjih cenah nova vlaganja v višini 150 milijonov din brez upoštevavanja proizvodnih prostorov, ki so že bili na razpolago. Linijo briketiranja postavljamo v bvišem obratu iso-spana, ki smo ga zaradi znanih razlogov v letu

1983 prenehali proizvajati. Oba uvožena stroja sta že montirana in ju preizkušamo, ostala potrebna oprema je bila izdelana v sosednjem TOZD Filbo in montažna dela so v zaključni fazi.

Lesni briketi so pri nas še malo znani. Naši bodo s profilom osmerokotnika dolžine 25 cm in pakirani v vreče od 25 do 30 kg. Njihova kalorična vrednost je 5,2 kWh/kg (4500 kcal/kg), torej enakovredna kakovostnemu rjavemu premogu. Izgorevanje je izredno dobro, ostanek pepela le 1 do 2 % in še ta je uporaben za gnojilo. Skratka, lesni briketi so odlično kurivo.

Končno še nekaj o ekonomiki. Kljub tej novi proizvodnji se ekonomski položaj naše TOZD ne bo bistveno izboljšal, ker je proizvodnja majhna, potrebna so razmeroma visoka nova vlaganja, potrošnja energije na enoto je relativno visoka, prodajne cene za proizvajalca razmeroma nizke, za kupca pa primerne in konkurenčne ostalim kurivom. Torej proizvodnja briketov po ekonomski strani ni ravno privlačna, omogoča pa pokrivanje vseh stroškov in dobro izrabo lesnih ostankov ter nenazadnje daje dodatne količine kvalitetnega kuriva.

Pogled na bodoči prodajni center LIP Bled z Ljubljanske ulice

O čem bomo glasovali na referendumu?

Delavski svet DO in delavski sveti TO in DSSS so razpisali referendum, ki bo 22. 9. 1987. Na referendumu bomo glasovali:

- o ukinitvi TO Trgovina in pripojitvi dejavnosti k DO (TO Trgovina, TO Rečica)
- o spremembah SaS o združitvi TO v DO (vsi)
- o spremembah statuta DO (vsi)
- o spremembah statuta DSSS (DSSS)
- o spremembah in dopolnitvah SaS o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in razdelitvi sredstev za OD v DO LIP Bled (vsi)
- o spremembah in dopolnitvah pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka ter delitvi sredstev za OD v TO in DSSS (vsaka TO oz. DSSS za sebe)

V pričetku letošnjega leta sta pričela veljati dva nova sistemska zakona, ki prinašata precej novosti.

Prvi zakon je zakon o celotnem prihodku in dohodku, ki prinaša novosti tako pri ugotavljanju dohodka kot pri njegovi delitvi. Bistvena novost je revalorizacija porabljenih stvari in amortizacije, kar naj bi skozi povečevanje stroškov pripeljalo do realnega dohodka glede na inflacijo in tudi do realne ohranitve premoženja. Druga velika novost pa je delitev osebnih dohodkov na del iz živega dela, ki se izplačuje v obliki akontacij in del, ki je rezultat upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi, ki se izplačuje na osnovi planiranih in dejansko doseženih rezultatov ob periodičnih obračunih.

Drugi zakon je zakon o sanaciji, ki naj bi dokončno prekinil s prakso stalnega podpiranja nerentabilnih delovnih organizacij. Zakon predvideva način in postopek ravnanja tudi v primeru motenj v poslovanju, v primeru izgub kot tudi v primeru nelikvidnosti. Natančno opredeljuje tudi možnost izplačil osebnih dohodkov v navedenih primerih, njihovo višino, kot tudi opredeljuje minimalni in zajamčeni osebni dohodek.

Pomembna novost je tudi direktno ugotavljanje odgovornosti oseb s posebnimi pooblastili tako v delovnih organizacijah kot tudi v družbenopolitičnih skupnostih.

Glede na dosedanje prakso in objektivno danost, to je sistem družbene lastnine, bo to vsekakor zakon, ki se bo najmanjkrat uporabljal.

Poleg obeh zakonov je bil v aprilu sprejet še družbeni dogovor o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka, ki povzema določila obeh prej navedenih zakonov glede izplačil osebnih dohodkov in skupne porabe. Z metodologijo natančno določa primernost višine sredstev, izplačanih za osebne dohodke in skupno porabo glede na mero uspešnosti poslovanja posamezne organizacije. Poleg tega pa enotno določa način izračuna in izplačila določenih povračil izdatkov delavcem.

Na področju dodatkov oz. osebnega dohodka za posebne pogoje dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, so bistvene spremembe naslednje:

— doslej je bil dodatek za delo preko polnega delovnega časa obračunan: 50 % vrednosti obračunske postavke delovne naloge, na katero je delavec razporejen, odslej je ta dodatek v višini 50 % predvidene mesečne akontacije OD za polni delovni čas za nalogo, na katero je delavec razporejen

— doslej je bil dodatek za nočno delo 40 % vrednosti obračunske postavke delovne naloge, na katero je razporejen, odslej je to 30 % predvidene mesečne akontacije OD za polni delovni čas za nalogo, na katero je razporejen

— za delo na dan nedelje je bil doslej dodatek v višini 40 %, na dan državnega praznika pa v višini 50 % na obračunsko postavko delovne naloge; odslej je ta dodatek za delo na nedeljo in državni praznik enak, in sicer v višini 50 % predvidene mesečne akontacije OD za polni delovni čas za nalogo, na katero je razporejen

Na področju nadomestil OD veljajo naslednje spremembe:

— doslej je dobil delavec za letni dopust nadomestilo, obračunano po povprečni izplačani 3-mesečni urni postavki delavca za redno delo, računano pred obračunskim mesecem; odslej pripada za letni dopust delavcu nadomestilo v višini akontacije OD za normalno kakovost in količino dela organizacijske enote po vseh osnovah in merilih za tekoči mesec;

— enako se plača tudi nadomestilo za državne praznike in udeležbo na mladinskih delovnih akcijah.

Iz samoupravnih splošnih aktov smo zaradi nenehnih sprememb črtali konkretna merila o dnevnicah za tujino, ker bodo le-te v pristojnosti DS DO.

Sprememba je predvidena tudi pri izplačilu odpravnine. Le-ta je bila doslej izplačana v odvisnosti na povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega v SRS za preteklo leto; odslej pa bo višina odvisna od zadnjega periodičnega obračuna oz. zaključnega računa, tako da bo s tem sledila inflaciji.

Konkretna spremembe samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in razdelitvi sredstev za OD v DO in pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka ter delitvi sredstev za OD v TO in DSSS so bile posredovane vsem temeljnim organizacijam in so razobesene na oglasnih deskah v TO.

Sprememba statuta TO trgovine pa pogojuje tudi nekatere spremembe samoupravnega sporazuma o združitvi TO v DO, statuta DO in statuta DSSS.

Bistvena sprememba se nanaša predvsem na dejavnost v TO oz. DO. Glavna dejavnost TO Trgovina preneha biti glavna dejavnost DO in postane stranska dejavnost le-te. Spremembe pa se nanašajo tudi na število članov samoupravnih organov v DSSS.

Enoten sistem študije dela in kontrole kvalitete

S količinskimi in kakovostnimi merili proizvodnje se srečujemo pri vsakodnevem delu in življenju v naših temeljnih organizacijah in DSSS. Dosedanji sistemi in merila ne ustrezajo več sodobnim tehnološkim procesom, tako da so postali neučinkoviti in zaviralni, predvsem pa negativno vplivajo na medsebojne in samoupravne odnose v združenem delu.

Zaradi tega smo si zadali cilj, da v letih 1987—1988 vsa prizadevanja usmerimo na pripravo, izdelavo in uvajanje dveh sistemov v organizaciji poslovanja, to je študij dela in kontrolo kvalitete. K sodelovanju smo povabili organizacije in znanstvene institucije, ki bi bile pripravljene

pod določenimi pogoji izdelati ustrezne projekte in jih aplicirati v naši delovni organizaciji.

Prvi projekt »Izdelava in izvajanje sistema študij dela v DO LIP Bled« ima namen zagotoviti trajno spremljanje in izpopolnjevanje mikroorganizacije v procesu dela z vidika smotnejše porabe delovnega časa in realnih normativov porabe materiala in časa za posamezne proizvode. Ponudbo za izvedbo projekta sta nam posredovali dve organizaciji: Industrijski biro in Zavod za organizacijo poslovanja. Po vsebinski in formalni preučitvi obeh ponudb smo za najugodnejšega ponudnika izbrali Industrijski biro, ker v največji meri izpolnjuje zahtevane

pogoje. Našo odločitev opravičujejo tudi bogate izkušnje njihovih sodelavcev na enakih ali podobnih projektih v lesni industriji. Projekt se deli na tri dele: snemanje obstoječega stanja, izdelava in uvajanje projekta. Vzporedno z izdelavo projekta bo potekalo praktično usposabljanje odgovornih delavcev naročnika s področja priprave dela v obliki seminarja, ki bo v TOZD Rečica 1—2-krat mesečno v trajanju 4—6 ur dnevno. Po končanem usposabljanju bodo morali udeleženci polagati strokovni izpit. Projekt se bo pričel v septembru 1987 in bo trajal do konca septembra prihodnjega leta.

Drugi projekt »Sistem kontrole kvalitete« ima namen izdelati sistem in merila kontrole kvalitete s pravilnikom za materialno stimulacijo vseh zaposlenih, ki imajo vpliv na kvaliteto proizvodnje. Tudi za izvedbo tega

projekta se je javilo več organizacij (Iskra — Zorin, Zavod za organizacijo poslovanja in Industrijski biro), pri čemer pa našim potrebam in možnostim najbolj ustreza ponudba Industrijskega biroja. V okviru svoje ponudbe nudi Industrijski biro tudi praktično izvajanje (poskusno delo) sistema, spremljanje izvajanja novega sistema materialne stimulacije in nudenje vse potrebne pomoči pri prenosu predlaganega sistema na računalnik. Podobno kot pri prvem projektu je trajanje tega projekta predvideno v razdobju september 1987—september 1988.

Ker so materialne in organizacijske sposobnosti naše delovne organizacije omejene, bomo najprej pristopili k izvajanju projekta »študij dela«, prihodnje leto pa še k »sistemu kontrole kvalitete«.

Šlibar

Končno smo dobili vodjo sektorja za prodajo in projektivo

Po nekajkratnih ponovitvah je DS DSSS izbral za vodjo sektorja za prodajo in projektivo Gvida Melinka, dipl. ing. strojništva, ki je delo prevzel 1. 5. 1987.

Gvido se je rodil 22. 9. 1946 v Ljubljani. Po opravljeni diplomu na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani se je kot štipendist Verige zaposlil v tej tovarni. V Verigi je opravljal različna dela: najprej je bil asistent obratovodje v kovačnici, nato obratovodja in kasneje vodja TOZD sidrne verige, potem je prevzel delo vodje službe priprave in koordinacije proizvodnje, do prihoda v našo DO — sedem let pa je opravljal naloge vodje tehničnega sektorja v delovni skupnosti skupnih služb.

Poleg rednih delovnih obveznosti je aktiven tudi v organih splošnega združenja kovinske

industrije, Zvezi komunistov in njenih organih, v športnem klubu, pedagog pri oblikah strokovnega izobraževanja na Delavski univerzi v Radovljici in kot predavatelj pri Medobčinskem študijskem središču.

Ob prevzemu nove dolžnosti — vodje SPP smo tov. Melinka vprašali o prvih vtisih v novem okolju, še bolj pa nas je zanimal koncept dela v tem sektorju in nanizal nam je svoje načrte:

Ko prideš v novo delovno okolje, si seveda želiš, da bi čimprej spoznal ljudi, stvari in delo do te meje, da bi v kolektivu prevzel svoj del nalog in odgovornosti in postal koristen. Po drugi strani pa pomeni novo delo in novo okolje tudi izjemen izziv, saj je spopad z neznanim beg pred rutino in lepa priložnost za ustvar-

jalno delo, ki se začne z učenjem, nadaljuje s proučevanjem, nakar se rodijo in potem realizirajo nove zamisli in tako naprej.

Če govorimo o konceptu našega dela v sektorju za projektivo in prodajo, potem lahko izpostavimo pet pglavitnih vprašanj:

1. Spoznal sem, da se je LIP izredno premišljeno ob dolgoročno razdelani strategiji odločil, da v svoji sredini kot dopolnilni program intenzivno razvija strojegradnjo za področje lesne predelave, ki jo dobro obvlada in za katero je sodobno opremljen. Izredno pomembno se mi zdi, da je ta strategija ambiciozno zasnovana, da je v DO sprejeta in da za njo čvrsto in aktivno stoji vodstvo delovne organizacije. Lahko trdim, da so tako, kot nas

Sklepi samoupravnih organov

Delavski svet DO (6. 8. 1987)

1. Obravnaval je periodični obračun za obdobje I—VI in ugotovil, da je začasna delitev opravljena v skladu z zakonskimi predpisi in našimi samoupravnimi akti.
2. Sprejel je sklep o povišanju vrednosti točke: iz 6,30 din na 8,00 din, ki velja od 1. 8. 1987.
3. Sprejel je besedilo srednjeročnega plana razvoja DO LIP Bled za obd. 1986—1990.
4. Sprejel je spremembo meril za leto 1987, v poglavju, ki govori o nenormiranem neposrednem delu.
5. Strinjal se je s predlogom ukinitve TO Trgovina.
6. V javno obravnavo je posredoval spremembe sam. splošnih aktov: SaS o združitvi TO v DO in statuta DO ter pooblastil odbor za splošne zadeve, družbeni standard in obveščanje, da posreduje v javno obravnavo še spremembe SaS o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in razdelitvi sredstev za OD, ko bo predloženo besedilo panožnega SaS.
7. Sprejel je sklep o razpisu referendumu, ki bo 22. 9. 1987 ter imenoval komisijo za izvedbo referendumu.
8. Po obrazložitvi financiranja nove investicije — Centra za inženiring in marketing je sprejel sklep o pričetku gradnje.
9. Na predlog TO Rečica in DSSS je sprejel sklep o imenovanju nadomestnih članov v komisijo za vrednotenje zahtevnosti dela:
 - iz TO Rečica bo do vrnitve na delo Stojana Ulčarja član komisije Srečko Magister
 - iz DSSS bo v času porodniškega dopusta Martine Šefman član komisije oz. njen predsednik Mirko Smukavec.
10. Sprejel je sklep o sprejemu in podpisu samoupravnega sporazuma o dolgoročni proizvodni kooperaciji med SOZD Slovenijales — proizvodnja in trgovina in LIP-om Bled.
11. Po obravnavi prošnje IS občine Radovljica in KS Koprivnik-Gorjuše za finančno ali materialno pomoč pri obnovi pogorelih poslopij na Gorjušah je sprejel sklep, da iz lastnih solidarnostnih sredstev namenimo pomoč v denarju v višini 1.000.000,— din.

Delavski svet TO Tomaž Godec Boh. Bistrica (29. 7. 1987)

1. Obravnaval je periodični obračun I—VI/87 in ga potrdil z ugotovitvijo, da je delitev celotnega prihodka in dohodka v skladu s samoupravnimi akti in zakonskimi predpisi.
2. Sprejel je poročilo inventurne komisije za obdobje IV—VI/87.
3. Sprejel je sklep o povišanju cen za opazne plošče in pohištvo.
4. Sprejel je sklep o razpisu referendumu za sprejem sprememb in dopolnitev sam. splošnih aktov, ki bo 22. 9. 1987.
5. Seznanjen je bil z odločbo Sodišča združenega dela o odškodninskem zahtevku za tov. Vinka Lužarja.
6. V javno obravnavo je posredoval spremembo sistemizacije del in nalog v vzorčni delavnici.

Delavski svet TO Mojstrana (29. 7. 1987)

1. Obravnaval je rezultate gospodarjenja v prvem polletju tega leta in ugotovil, da je delitev v skladu s planom in zakonskimi predpisi ter ga posredoval zboru delavcev v sprejem.
2. Obravnaval in potrdil je inventurni elaborat za obdobje april—junij 1987. Priznal je knjiženje inventurnih manjkov in viškov (materialnih) v breme izrednih odhodkov.
3. V javno obravnavo je posredoval srednjeročni plan razvoja DO LIP Bled 1986—1990.

4. Razpisal je referendum za spremembe samoupravnih aktov ter imenoval komisijo za izvedbo referendumu v TO Mojstrana.

5. Pooblastil je prodajno službo, da v skladu s situacijo na tržišču sproti uveljavlja podražitve na osnovi osnovnega cenika.

6. Zaradi odhoda člana komisije za odprodajo nekurantnih izdelkov v TO Mojstrana Jožeta Koširja je imenoval za novega člana komisije Vladimirja Grudna.

7. Potrdil je znesek 1.600 Sch za ponudbo kompletnega programa vhodnih vrat v avstrijskem katalogu.

8. Odboril je brezplačno oblanje cca 2 m³ smrekovine gasilske-mu društvu Podkoren.

Delavski svet TO Podnart (29. 7. 1987)

1. Obravnaval je obračun I—VI, nanj ni imel pripomb. Ugotovil je, da je usklajen z našimi samoupravnimi splošnimi akti in družbeno usmeritvijo ter ga posredoval v sprejem zboru delovnih ljudi;

2. Seznanjen je bil s poročilom o izidu referendumu in volitev, kjer je razvidno, da je bilo glasovanje uspešno izvedeno;

3. Obravnaval je poročilo inventurne komisije, ki je popisovala zalogo hlodovine na skladišču, žaganega lesa, repromateriala in delov za vzdrževanje ter goriv in maziv za obdobje april—junij. Ugotovljeno je, da so razlike po posameznih šifrah v mejah dovoljenih manipulacijskih razlik in naravnega kala in sprejel sklepe v predloženi obliki;

4. Seznanjen je bil s spremembami samoupravnih aktov in reorganizacijo TO Trgovina in ni imel pripomb;

5. Obravnaval je srednjeročni plan razvoja DO LIP Bled v obdobju 86—90 in ga posredoval v javno obravnavo;

Potrdil je nove začasne normative za zabojarno v predloženi obliki in se uporabljajo od 1. 8. 1987 dalje;

Obenem je predlagal, da se naredi normativ ločeno za skoboljanje oblog dolžine od 1.40 do 1.90 m in 0.90 do 1.30;

7. Soglašal je s predlogom, da se podpiše dogovor z Varnostjo za varovanje objektov v prostih dnevih;

8. V 15-dnevno javno obravnavo je posredoval sistemizacijo dela hloдар-nakladač;

9. GD Kamna gorica in Športnemu društvu Sr. Dobrava je dodelil vsakemu po 1 regal. Neugodno pa je rešil prošnjo Športnega društva invalidov, ki prosi za finančno pomoč;

10. Seznanjen je bil s poročilom o izvajanju ukrepov, ki ga je pripravil direktor TO;

11. Sprejel je sklep o razpisu referendumu za sprejem sprememb samoupravnih splošnih aktov, ki bo predvidoma 25. 9. 1987; Imenoval je komisijo za izvedbo referendumu v sestavi Cesar Ladislav, Prevec Ivanka in Čufar Franc ter namestnike Perič Danica, Ambrožič Jože in Kordež Matevž;

Skupna disciplinska komisija je izrekla naslednje ukrepe:

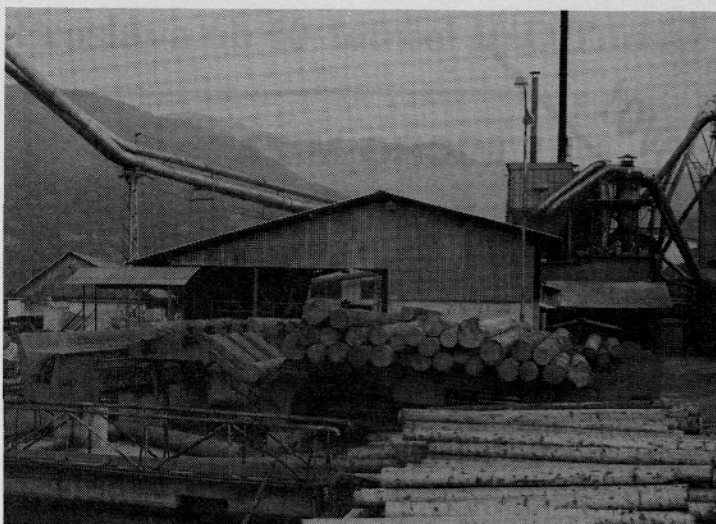
v TO Mojstrana

Prenehanje delovnega razmerja

- Vojku Djuričiča (pogojno za 6 mesece)
- Janezu Dijaku (pogojno za 3 mesece)
- Nikolaju Kosiču

Javni opomin

- Mitji Svetina

Manipulacija hlodovine v TO Tomaž Godec izdelan v sodelovanju s f. Springer

uči literatura in kot so me učile izkušnje pri dosedanjem delu, izpolnjeni pogoji, ko se išče mnogokrat težke odgovore na vprašanje KAJ.

2. Reči moram, da sem bil v delovno organizacijo in v svojo ožjo delovno skupino SPP lepo sprejet. Čeprav je čas od mojega začetka dela na LIP-u v SPP kratek, pa človek takoj opazi nivo odnosov in način dela pri reševanju problemov, ki so tovariški, z željo po ustvarjanju in napredovanju.

Vsakdo, ki pozna naše delo, ve, da je za projektiranje potrebno veliko znanja, ustvarjalnosti in umskih naporov in predvsem veliko sodelovanja v vseh smereh. Tukaj je odločilen ljudski faktor in umski potencial, tisti, ki ga danes družboslovci postavljajo na najvišje mesto — to je znanje. Videl sem, da je SPP že doslej opravil vrsto zahtevnih projektov in spoznal, da je kadrovska politika zasnovana tako, da se bodo naše vrste v naslednjih letih še okrepile, tako

da se bomo v razmeroma kratkem času približali pravi izobrazbeni strukturi glede na predvidene naloge. Sledijo nam še tudi naloge, ki nam jih kot izdelovalcem tehnične dokumentacije nalaga Zakon o graditvi objektov, s čemer bomo dvignili nivo našega dela in zmanjšali odvisnost od drugih projektantskih organizacij, ki te pogoje izpolnjujejo, kar pa še ne pomeni, da z njimi tudi v prihodnje ne bi dobro sodelovali. Prav za naše delo so sodelovanja izredno pomembna. Če upoštevamo vse navedeno, vidimo, da je tudi odgovor na vprašanje KDO opredeljen in srednjeročno definiran.

3. ORGANIZACIJA dela nam pomaga, da povečamo učinkovitost dela in je dogovor med ljudmi, ki daje odgovor na vprašanje KAKO. Pomeni tudi red in disciplino, ki jo morajo sodelujoči v procesu spoštovati. Je pa v svoji osnovi vsaka organizacija obsojena na rojstva in propadanja, kar dokazuje in potrjuje, da je fleksibilna tvorba, ki se pojavlja v vedno novih oblikah tako kot narekuje to delo in okolje.

V organizacijskem smislu smo si tudi s pomočjo zunanje institucije, predvsem pa z lastnim poznavanjem stvari opredelili naloge, ki jih bomo postopoma realizirali in se nanašajo na naslednja področja:

— pregledno planiranje in zasledovanje dogodkov z ustreznimi pomagali na organiziran način in ustvarjanje baz podatkov

— vzpostavitev delitve dela z opredeljenimi pristojnostmi in odgovornostmi na relaciji: prodaja — projektiva — priprava dela — proizvodnja

— v našem internem delu želimo prav tako plansko pristopiti k delu, seveda na osnovi programa, kar pomeni programiranje nalog, delegiranje in njihovo zasledovanje, začetki z interno standardizacijo in si pregledno urediti arhiv tehnične dokumentacije, ki predstavlja neprecenljivo vrednost

Priskrbeli si bomo literaturo in začeli s snovanjem strokovne knjižnice, kasneje se pa želimo aktivno vključiti v informacijski sistem za strojništvo.

Izjemna pridobitev za naše delo je mikroračunalnik. Nadaljnja širitev njegove uporabe je naša ambicija, vendar imamo sedaj spriči tekočih nalog za razvijanje teh zamisli preprosto premalo časa. Škoda.

4. Obdelava trga, ki se začne z ustreznimi informacijami in perspektivnim materialom, nadaljuje s predstavitvami na sejnih in vzdržuje z rednimi kontakti z našimi potencialnimi kupci, je ena od tekočih nalog, na kateri imamo še veliko dela.

5. Na zaključku naj povem, da se v SPP izredno veselimo izgradnje novega objekta za prodajo in inženiring in z zanimanjem spremljamo dela na gradbišču. Sedaj smo resnično utesnjeni s prostorom, zato bodo za nas novi prostori izjemna pridobitev.

Zaloge — naše breme

Kadar govorimo o zalogah, imamo v mislih zaloge materiala, ki šele čakajo na predelavo in pa zaloge gotovih proizvodov, ki so namenjeni prodaji. Obe vrsti zalog pa predstavljata neko materialno vrednost oziroma denar. Cilj proizvodnje je s čimhitrejšo predelavo materiala v proizvod in prodajo proizvoda priti do več denarja kot ga vložimo na začetku proizvodnje. Zato je zelo važno, da je čas, ko se denar veže v obliki zalog materiala in proizvodov čim hitrejši.

Ker so bile do sedaj v Jugoslaviji obresti za kredite daleč pod inflacijo in ker obračunski si-

stem ni upošteval inflacije, smo marsikdaj ravnali v nasprotju z navedenim pravilom. Kupovali smo velike zaloge materiala in se s »starimi« cenami izognili skokovitim podražitvam, na drugi strani pa s poceni krediti nadomeščali primanjkljaj obratnih sredstev. Tudi dohodkovno je bila ta »metoda« lahko uspešna, saj smo stroške prikazovali v nižjih zneskih od dejanskih.

Novi obračunski sistem pa to miselnost postavlja na glavo. Z revalorizacijo, to je povečanjem stroškov porabljenega materiala iz meseca v mesec z indeksom rasti cen, ki ga znižuje le koeficient obračanja zalog, sili eko-

nomske subjekte k racionalni uporabi lastnega denarja. Tudi obresti za kredite niso več nižje od inflacije, saj se kljub navedenim 106 % splošna obrestna mera zaradi trimesečnega pripisa obresti povzdigne kar na okoli 160 %.

Velike zaloge so torej veliko breme — tako gledano s stališča možnosti sprotnega plačevanja računov kot tudi zaradi hitrosti obračanja zalog. Vemo, da se pri isti porabi materiala 1.000 kg porabi v še enkrat daljšem obdobju kot 500 kg.

Zaradi počasnejšega obračanja zalog pa so večji stroški re-

valorizacije in s tem manjši dohodek, ki je glavni kriterij tudi za formiranje sredstev za osebne dohodke.

Zato moramo čimhitreje opustiti stare navade in glede na potrebe proizvodnje in možnosti nabave znižati zaloge na nivo, ki bo še zagotavljal nemoteno produkcijo, hkrati pa glede na vezano denarna sredstva predstavljati optimalni nivo, kar bo zagotavljalo večjo likvidnost in prinašalo večji dohodek. Kdo bo to zagotovil, pa že vemo! Tisti, ki materiale naročajo in tisti, ki jih kupujejo.

Verhunc

Preprečimo nadaljnje razmnoževanje lubadarja

V petek, 14. avgusta je bila v Radovljici prva seja sveta delovne enote Radovljica Gozdnega gospodarstva Bled. Za predsednika sveta delovne enote TOK Radovljica so izvolili za novi mandat Cirila Rozmana. Na seji so se najdlje zadržali v točki dnevnega reda, reševanje prošelj za les za domačo porabo. Prosilcem iz območja delovne enote Radovljica so odobrili 1136 kubičnih metrov lesa-iglavcev — za domačo porabo za novogradnje in vzdrževanje gospodarskih poslopij, stanovanjskih hiš in raznih pomožnih objektov. Kmetje, gozdni posestniki, ki redijo stalno najmanj dve odrasli govedi, so opravičeni do 15 odstotkov lesa od letnega poseka brez plačila biološke amor-

tizacije, kmetje za več lesa za domačo porabo, nekmetje pa za ves les za domačo porabo plačajo 31,5 odstotka od vrednosti lesa v sklad za gradnjo in vzdrževanje gozdnih poti.

Člani sveta so bili na seji informirani o škodi, ki jo povzroča v gozdovih lubadar. Letos so v 292 lovnihi pasti ujeli že nad dvajset milijonov hroščev. Precej lubadarja pa so ujeli tudi v lovna drevesa. Na seji so se dogovorili, da bodo lastnike gozdov opozarjali, naj vsa žarišča lubadarja takoj odstranijo in posekan les takoj olupijo in odpeljejo iz gozda, da bodo nenehno preprečevali nadaljnje razmnoževanje lubadarja.

Ciril Rozman

Paletizirana vhodna vrata so pripravljena za odpremo

Ideja 87

V Sloveniji je bil prvič organiziran Jugoslovanski sejem idej, patentov, programov iz obrti in trgovine ter poslovna darila za industrijo in obrt.

Prireditve je bila v času od 23. 6. do 29. 6. 1987 v dvorani Golovec v Celju. Razstavni prostor je zajemal manjšo površino, na kateri so bila zastopana tri različna področja:

— Prvo mesto so zavzele inovacije: od ideje pa vse do najzahtevnejših inovacij, ki so dobile svojo najvišjo potrditev v obliki patentov — 84 % vseh registriranih patentov v SR Sloveniji so prijavi prav obrtniki.

— Na področju računalništva je bilo opaziti viden korak naprej. Računalniški programi so postali skoraj v vseh človekovih dejavnostih vsakdanja uporaba — bodisi v proizvodnem procesu — bodisi pri shranjevanju in statični obdelavi podatkov o poslovanju, pri vodenju knjigovodskih poslov v upravnih službah, pri vodenju raznih evidenc, uporaba grafike v projektne namene... S pomočjo računalnika lahko tudi komponiramo in izvajamo skladbe. Prikaz digitalnega računalniškega glasbenega studia je bil na tem prostoru prvič prikazan tudi v Jugoslaviji. Zaradi široke uporabe računalništva je bil tudi temu primerno posvečen velik pomen.

Kot zanimivost v zvezi z računalništvom naj omenim MIKRO MIZO (skica). Model je zaščiteno pri Patentni pisarni v Ljubljani. Večstopenjska nastavljivost vseh plošč omogoča optimalno prilagoditev mize različnim tipom računalnikov in terminalov.

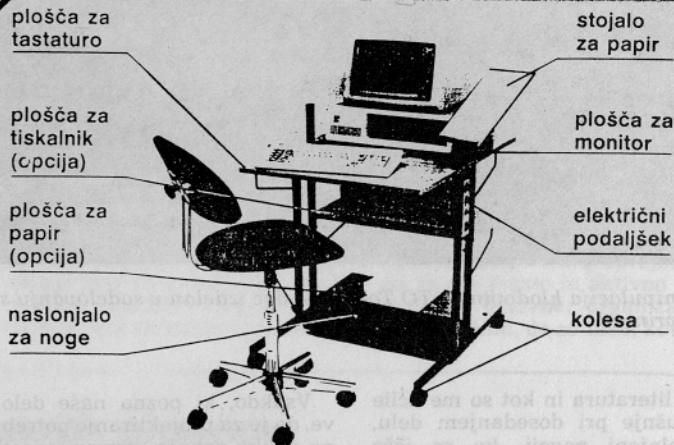
— Propagandna sredstva, poslovna in novoletna darila, ki danes postajajo vse pomembnejša so odraz zaupanja, naklonjenosti in želje po sodelovanju. Tu so bili na enem mestu prikazani izdelki iz najrazličnejših materialov: usnja, tekstila, papirja, lesa, umetnih snovi... najrazličnejših oblik, kakovosti in cenovnih vrednosti. Le-ta so bila oblikovno privlačna, dinamična ter funkcionalno domiselna.

Poleg prikazanih poslovnih daril je bilo možno darila tudi naročiti, se dogovoriti o količini ter dobiti strokovne nasvete o primernosti izdelka za določeno priložnost, oziroma kako naj le-ta izgleda. Na vse, kar služi propagandnim namenom, tiskajo ime firme. Po želji pa izdelke dobavljajo v posebno lično oblikovanih embalažah ali najrazličnejših ovojnih papirjih.

— Spremljajoča prireditve je bila okrogla miza: Inovacije v drobnem gospodarstvu. »Od ideje do trženja«, katere organizator je bila Gospodarska zbornica

NOVO!

MICRO MIZA

Slovenije, Gospodarski vestnik, Zveza obrtnih združenj Slovenije, Zavod ŠRC Golovec Celje. Skupaj je bilo udeleženi 81 razstavljalcev — poleg posameznikov tudi obrtne zadruge ter nekaj proizvodnih in trgovskih delovnih organizacij.

Take prireditve so vsekakor koristne, ker se tu izmenjajo

teoretične in praktične izkušnje, obenem pa je to spodbuda za razvojne tokove.

Na pobudo odbora za gospodarjenje je bil za ogled sejma določen po en predstavnik iz vsake TOZD in DSSS. Med udeleženci ni bilo predstavnika iz TO Rečica in TO Podnart.

Ana Šifer

NAŠI LJUDJE

Franc Odar

Sogovornik je končal poklicno kovinarsko šolo na Jesenicah leta 1958 in se je še istega leta zaposlil v Filbu kot varilec. Kljub težkim razmeram se rad spominja tistih časov. Obdobje, v katerem se je Franc Odar zaposlil, je bil prehod iz obrtniškega načina proizvodnje v industrijsko proizvodnjo.

Začeli so s popraviljanjem koles, štedilnikov, posode. Vzpo-

redno pa so osvajali področje ventilacije po načrtih avstrijskega industrialca.

Zaposlenih je bilo manj kot 30 delavcev, tako da niso imeli niti svojega delavskega sveta oz. so o vseh pomembnih zadevah odločali vsi delavci.

Pogoji za delo so bili v primerjavi z današnjimi precej težki, saj ni bilo organiziranega prevoza, sami so morali poskrbeti za prehrano, ogrevanje pozivi je bilo zelo slabo.

Varjenje je bilo v tistih časih še v povojih, saj električno variti, razen Odarja, ni znal nihče. Modernizaciji proizvodnje je poleg izkušenj starejših delavcev pripomogel tudi stalen dotok šolanega kadra iz Železarskega izobraževalnega centra Jesenice.

Okrog leta 1964 so prešli izključno na izdelovanje ventilatorjev. Na montaže so se vozili z avtobusi, vlakom, včasih celo s tovarnjakom.

Tovariš Odar je ves čas tvorno sodeloval v organih samoupravljanja, saj je bil dve mandatni dobi predsednik delavskega sveta. V začetnem obdobju je zaradi majhnega števila delavcev skoraj vsak zaposlen imel kakšno funkcijo, bodisi v organih samoupravljanja oziroma v delegatskem sistemu.

S sogovornikom sva se dotaknila rezultatov, ki se dosegajo pri delu v današnjih, neprimeren boljših pogojih za delo. Poudaril je, da je bila nekoč poraba časa precej manjša, kljub manjši režiji. Kritičen je bil do odnosa, ki ga ima današnja mladina do dela, čeprav za to niso popolnoma sami krivi. Za marsikaj je kriv tudi neprimeren izobraževalni sistem, saj daje bodočim delavcem premalo praktičnega znanja. Tudi mentorstvu bi morali posvetiti več pozornosti. Težava pa je v tem, da so delavci v proizvodnji vezani na normo in se ne morejo v tolikšni meri posvetiti pripravnikom.

Dotaknila sva se tudi združitve v DO LIP Bled. Motilo ga je ocenjevanje del in nalog v tako različnih branžah, kot sta lesna in kovinska, saj se ocenjujejo v

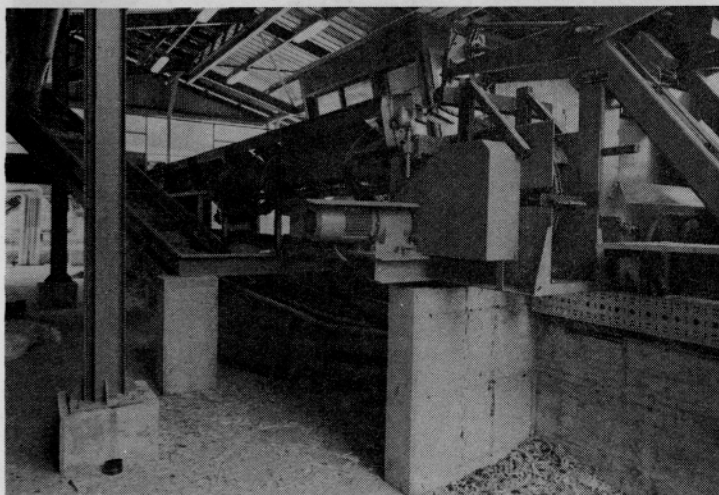
približno enakih okvirih. Kritičen je bil tudi do nesoglasij, ki se pojavljajo med starimi delavci v Filbu in tistimi, ki so prišli iz kovinskega obrata v Tomažu Godcu.

Pri delitvi OD ga moti uravnolovka, saj so razlike med delavci premajhne, tako da tudi pridni delavci niso stimulirani za boljše delo.

V čimkrajšem času bi morali posvetiti pozornost posodabljanju strojne opreme, saj je še preveč ročnega dela.

Franc Odar se je v mladih letih ukvarjal z jadralstvom, pozneje je prišla na vrsto gradnja hiše. Rad prebira razne tehnične publikacije, saj ga to področje izredno zanima, posebej aeronautika, za kar kaže navdušenje tudi njegov sin.

Čuden

Detajl manipulacije — strgalni transporter

Proslava ob 40-letnici IGD Tomaž Godec Boh. Bistrica

Industrijsko gasilsko društvo TOMAŽ GODEC Bohinjska Bistrica v letošnjem v letu praznuje 40-letnico delovanja. Praznovanje obletnice smo izvedli v času od 2. julija do 5. julija.

Delovno predsedstvo na slavnostni seji

V četrtek, 2. julija je bila v TO sektorska vaja, na kateri so poleg članov IGD TOMAŽ GODEC sodelovali tudi člani sosednjih gasilskih društev. Vaja in prikaz tehnike gašenja je uspela. Gasilci so prikazali visoko strokovno usposobljenost in pripravljenost. Pokazalo se je tudi, da je opremljenost našega društva takaka, da se gasilci lahko spopadejo z vsakim požarom v naši TO.

V soboto, 4. julija je bila slavnostna seja društva v Domu Jožeta Ažmana, na kateri so člani predstavili delo, uspehe in težave, ki so spremljale društvo skozi 40 let delovanja. Podeljena so bila priznanja in diplome članom društva ter sosednjim društvom za uspešno sodelovanje. Podeljene so bile tudi medalje za veterane, ki so jih prejeli za svoje dolgoletno delo v društvu: Šiligoj Ludvik, Sedlar Anton in Ravhekar Miloš — posmrtno.

V nedeljo, 5. julija je bila osrednja proslava in parada pred gasilskim domom v TO »TOMAŽ GODEC«. Proslave so se udeležili tudi gostje: predsednik skupščine občine Radovljica, podpredsednik gasilske zveze Slovenije, predsednik občinske gasilske zveze Radovljica, predsednik SIS za požarno varnost, predsednik KS Boh. Bistrica, direktor DO LIP Bled in di-

rektor TO TOMAŽ GODEC Boh. Bistrica.

Gasilci so se parade udeležili v velikem številu, saj je bilo v ešalonu več kot 200 gasilcev iz skoraj vseh društev iz naše občine. Slavnostni govornik je bil podpredsednik gasilske zveze Slovenije, tov. Vili Tomat, ki je orisal pomen prostovoljnega gasilstva za čuvanje družbene in privatne lastnine pred požari in drugimi naravnimi nesrečami. Direktor TO, tov. Erčulj Janez je v svojem govoru poudaril, da je razvoj IGD povezan z intenzivno rastjo delovne organizacije in njenega okolja. Stalno uvajanje novih tehnologij je zahtevalo močno in tehnično dobro opremljeno ter kadrovske sposobno gasilsko organizacijo. Plani društva so sestavni del razvoja delovne organizacije. Rezultati znanja in dela so bili vidni in prisotni vsa leta obstoja društva. Intenzivno in uspešno so se člani društva vključevali v vse akcije ob požarih in drugih elementarnih nezgodah, tako v sami TO kot tudi na območju Bohinja.

Predsednik KS Bohinjska Bistrica, tov. Cerkovnik Ivan je čestital članom gasilskega društva ob jubileju in jim zaželel pri njihovem nadaljnjem delu obilo uspehov. Predsednik Skupščine občine Radovljica, tov. Tonejc

Bernard pa je ob jubileju IGD TOMAŽ GODEC društvu izročil visoko občinsko priznanje — Medaljo občine Radovljica.

V kulturnem programu pa so sodelovali Godba na pihala iz Gorij, moški pevski zbor DPD SVOBODA Boh. Bistrica, otroška folklorna skupina in recitator Gardener Simon.

Proslave ob 40-letnici IGD »TOMAŽ GODEC« se je udeležilo veliko krajanov Bohinjske Bistrice. Praznovanje 40-letnice

IGD »TOMAŽ GODEC« Bohinjska Bistrica se je popoldne nadaljevalo z veselico v Danici.

Člani IGD se ob tej priložnosti zahvaljujemo pripravljalnemu odboru, vodstvu TO ter vsem ostalim, ki so kakorkoli pripomogli k uspešni organizaciji in izvedbi praznovanja. Vodstvu pa se še posebej zahvaljujemo za razumevanje in pomoč pri ureditvi gasilskega doma, za vso materialno in denarno pomoč.

Koncilja

Člani IGD Tomaž Godec Boh. Bistrica

Prireditve ob prazniku občine Radovljica

Prebivalci radovljiške občine slavijo 5. avgusta svoj občinski praznik. Tega dne leta 1941. je bil po sklepu vojnorevolucionarnega komiteja KPS za Gorenjsko ustanovljen na Jelovici proslavljen Cankarjev bataljon; prva večja partizanska enota na Gorenjskem, ki se je proslavil v znameniti Dražgoški bitki v začetku 1942. leta. Tudi letos so se v počastitev praznika zvrstile v raznih krajih občine številne prireditve in srečanja. Velja omeniti tudi dve pomembni prireditvi: nov Kompasov hotel v Ribnem, ki so ga odprli 6. avgusta ter nov poslovno stanovanjski blok v Podnartu, ki so ga izročili namenu že 1. avgusta.

Osrednja proslava s svečano sejo občinske skupščine je bila 5. avgusta v domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici. Svečanosti ob tej priložnosti so prisostvovali razen delegatov tudi predstavniki DPO, OZD, prvoborci, pred-

stavniki sosednjih in prijateljskih občin iz drugih republik. V kulturnem programu so se predstavili člani domačega kulturnega društva DPD Svoboda Tomaž Godec in Godba na pihala iz Gorij.

Predsednik skupščine, Bernard Tonejc, ki je bil tudi slavnostni govornik, je na svečanosti podelil letošnja priznanja občinske skupščine. Veliko plaketo je prejel predvojni komunist, borec in znani gospodarstvenik ter družbenopolitični delavec Valentin Marinko iz Lesc. Plakete občine Radovljica so prejeli: Franc Korošec iz Radovljice, Rado Obid iz Podnarta, Miloš Šter iz Radovljice (posmrtno), Stanka Zupan iz Bohinjske Bistrice in Turistično društvo Lesce. Medaljo občine Radovljica pa so prejeli: Jože Ažman in Ivan Vidic iz KS Ribno, Blaž Jereb iz KS Lesce, Zdravko Štefelin iz KS Lancovo ter DPD Svoboda Tomaž Godec iz Bohinjske Bistrice.

Krajevni praznik svečano proslavili v Zasipu

Petega avgusta slavijo krajevni praznik tudi v KS Zasip. Tega dne leta 1941. je bila namreč izvedena prva večja diverzantska akcija, s katero so trije domačini minirali cevovod hidrocentrale v Piškovci. V spomin na ta dogodek so vaščani že pred enajstimi leti izbrali ta dan za svoj praznik, ki po naključju sovpada tudi s praznikom radovljiške občine.

Tudi v Zasipu se je pred in po prazniku zvrstilo več športnih srečanj in prireditev. Slavnostna seja skupščine KS pa je bi-

la 5. avgusta zvečer v tamkajšnjem kulturnem domu, kjer so podelili tudi letošnja priznanja zaslužnim krajanom.

V soboto, 8. avgusta pa so pripravili sprejem delegacije KS Podzemelj iz metliške občine, s katero so podpisali listino o pobratenju že leta 1978. Belokranjske prijatelje so seznanili s svojimi razmerami, ki so podobne v obeh KS, tako kot je bila podobna usoda prebivalcev obeh krajev med NOB, ki so množično sodelovali v boju proti okupatorju.

Predsednik skupščine občine Radovljica podeljuje IGD Tomaž Godec medaljo občine ob 40-letnici društva

Nov stanovanjsko-poslovni objekt v Podnartu

Ob prazniku občine Radovljica so v soboto, 1. avgusta 1987, v Podnartu odprli novo zgradbo, v kateri je 19 stanovanj s 1096 kvadratnimi metri skupne površine, trgovina MARKET s 389 kvadratnimi metri skupne površine in gostinski del s 184 kvadratnimi metri skupne površine.

Ob otvoritvi so v kulturnem programu sodelovali komorni moški pevski zbor DPD Svoboda Podnart in pionirji pionirskega odreda Alojz Rakovec iz osnovne šole Ovshe. Tistim, ki so največ pripomogli za izgradnjo objekta, so po sklepu skupščine delegatov KS Podnart podelili posebna priznanja. Med kulturnim programom so spregovorili o namenu in pomenu novega objekta: predsednik samouprave stanovanjske skupnosti Radovljica Stane Košnik, predsednik IS skupščine občine Radovljica mag. Pavle Žerovnik, predsednik skupščine KS Podnart Vinko Zadnikar in glavni direktor trgovske in gostinske delovne organizacije Živila Kranj Franc Pegam.

Izhodiščna cena stanovanja v Podnartu je znašala 286 tisoč dinarjev, po dokončnem obračunu pa je bila nekoliko višja zaradi zelo zahtevnega terena, kar po-

trjuje dejstvo, da v radovljiški občini v primerjavi z drugimi nadaljujejo z razmeroma poceni gradnjo stanovanj, kar jim uspeva zaradi dobrih priprav pri samoupravni stanovanjski skupnosti oziroma strokovni službi podjetja za vzdrževanje zgradb in gradbeni nadzor ALPDOM. Objekt je zgradilo SGP Gradbi-nec Kranj, TOZD GO Tržič.

Veliko let je že, ko se je med krajanji porodila ideja, da je treba v centru Podnarta zgraditi sodobno trgovino in gostilno ter v nadstropjih nekaj družbenih stanovanj (v KS je bilo po drugi svetovni vojni zgrajeno le eno družbeno stanovanje). Letos pa se je dolgoletna želja napredno mislečih krajanov uresničila. Nova stanovanja so kupili Iskra Otoče, Kemična tovarna Podnart, LIP Bled TOZD Podnart, železnica in UJV ter samoupravna stanovanjska skupnost Radovljica, soinvestitor Živila Kranj za trgovino, gostinskega dela pa Jovanovič iz Ljubljane. Tako je KS Podnart dobila po drugi svetovni vojni prvi večji objekt brez prostovoljnega dela in samoprispevka krajanov.

Ciril Rozman

Naš dom na Seči

V naši delovni organizaciji imamo veliko možnosti za dopust, počitek in sprostitev, tako v planinah kakor ob morški obali. Poleg planinske kočice, garsonjer, počitniških prikolic lahko letujemo v domu na Seči pri Portorožu.

Dom stoji na griču nad avto-campom Lucija, do tja pa se je prav prijetno sprehoditi po poti iz Lucije. Od doma je lep razgled na Sečoveljske soline ter na ves Portorož do Bernardina. Tistim, ki neradi hodijo do plaže, Seča

ni povšeči, pa se rajši odločijo za drugačen način dopustovanja. Zadnja poletja pa ugotavljamo, da je naš dom vedno bolj zaseden. Pred leti smo dom obnovili, vsaka soba ima svojo kopalnico, dovolj veliko jedilnico, nekaj praktičnih kuhinj, tako je zelo ugodno poskrbljeno za goste. V avgustu letos sem se kot vsako leto odpravila v dom in devet sončnih dni preživela v morskem okolju.

Upravnik Bratina Karel že več poletnih sezon skrbi za po-

slovanje na Seči. Ob prihodu v Lucijo nas je čakal v LIP-ovem kombiju ter nas prepeljal skupaj s prtljago v dom. Dobili smo prijeten občutek, da smo zaželeni in prtljage razbremenjeni. Za naše želodce sta poskrbeli Metka in Ivanka, pomagala jima je Bojana, urno in prijazno sta nas postregli Bernarda ter Nataša. Mama Francka pa je poskrbela za čistočo v domu in okoli njega. Hrana je bila pestra in odlična, še tako izbirični ne bi smeli javkati in tarnati. Pijačo smo lahko naročili vsak čas, tako žeje nismo trpeli. Srečala sem se z delavci iz TO Rečice, nekaj že znanih obrazov, nekatere pa sem prvič videla. Posebej pa smo se vkup vzele mami-ce z 12-letnimi sinovi, klepetale smo na plaži, pred domom in seveda pozno zvečer. Na dopustu nas čas ne sme preganjati.

Pogoji za kopanje v morski vodi so bili odlični, saj je voda imela 24°C, ozračje pa okoli 28°C. Na lucijski plaži (pol ure hoje od doma) smo zavzeli stalna mesta za sončenje, če nas je sonce preveč žgalo, smo jo odkurili pod borovce.

Ponoči je Portorož še posebej vabljiv, večkrat smo se sprehodili do mesta. V Kaštelu so vabile pisane stojnice, na nekoliko dvignjenem prostoru so se predstavili razni glasbeniki, od domačih skladb pa do modernih, kakor ima pač poslušalec okus. Ob cesti po pločnikih so prodajali razne spominke, slaščice in sadje. Tako ni bilo skrbi, da bi denar težko zapravili. Letošnjo posebnost pa je predstavljala velikanski balon nasproti Metropoli, petminutna vožnja nad portoroško plažo pa je stala nič manj kot 20.000.— din. »Petdeset mi-

nut se lahko voziš s tvojo plačo«, je izračunal moj sin. Odvrnila sem mu, da se rajši zanesem na LD 1 2 — leva, desna, ena dva: to je noge.

Letos so portoroškim gostom 12. avgusta ponudili posebno obliko prevoza. V promet so dali tri male odprte kombije, pravzaprav male avtobuse s približno 10 sedeži. Spomnim se, da smo se iz Lucije s takšnim malim avtobusom odpeljali do Pirana, razgled smo imeli veliko boljši kot iz avta in se prezračili smo se. Okoli polnoči smo se z istim prevozom vrnili do zadnje postaje — k avtocampu v Lucijo.

Nikakor pa ne smem pozabiti na portoroško noč, 15. avgusta, ko smo posedli pred dom in čakali začetek prvih raket. Tistega večera ni šel nihče zgodaj spat, razen najmlajših. Ob 24.00 je začelo pokati, Portorož se je svetlikal v najrazličnejših barvnih iskricah. Mi smo iz hriba lepo videli, revež pa tisti, ki se je gnetel po ulici in ob obali.

Dopustniške urice minevajo hitro, tu in tam sem poklepotala z našimi delavci v domu. Karlo mi je povedal, da je dovolj dela: »Če so gostje zadovoljni, smo vsi najbolj veseli. V letošnji sezoni je bil dom polno zaseden, precej gostov je dom obiskalo za konec tedna, nekako smo problem nočitev rešili. Proti koncu sezone je primanjkovalo vode, a smo se le nekako znašli. Razveseljiva novica je, da se bo letos jeseni problem kanalizacije rešil.«

Ko se zdaj dnevi nagibljejo na jesen, se večkrat spomnim na Sečo, na prijateljice in znance. Ostane mi upanje, da naslednje poletje spet obiščem dom in ta naš lep kos slovenske obale.

Vesna

O delu kolesarske sekcije

Kolesarsko sekcijo smo ustanovili v letu 1985. Dogovorili smo se o delu sekcije in o akcijah, ki jih bomo uresničili. V prvem letu delovanja smo izvolili organe upravljanja in izvedli nekaj izletov. V drugem letu je sekcija delovala bolj individualno. Vendar pa smo v dogovoru z ostalimi DO v naši občini organizirali sindikalni nakup opreme preko Kolesarskega kluba Bled. Tako smo prišli do zaključka, da moramo kolesarsko sekcijo pri svetu za šport in rekreacijo razširiti v rekreativno sekcijo pri KK Bled, katera bo združevala kolesarske sekcije iz različnih DO v radovljiški občini.

To smo organizirali v letošnjem letu. Rekreativna sekcija šteje od letošnjega leta dalje preko 50 članov, kateri se stalno ali občasno udeležujejo akcij v okviru sekcije.

V letošnjem letu smo se organizirano udeležili treh maratonov, in sicer: Kapelski kresovi, dne 12. 7. (potekal je na trasi od Kočevja preko Delnic, Čabra, Nove vasi na Blokah, Sodražice in Ribnice nazaj do Kočevja). Na tem maratonu smo tudi osvojili pokal kot najuspešnejša ekipa. Naslednji maraton je bil Maraton Franja, in sicer 20. 7., katerega se je prav tako udeležilo veliko število naših članov. 26. 7. bi moral biti maraton v organizaciji KK Bled: Bled — Vrbsko jezero, vendar je zaradi slabega

vremena odpadel. 3. 9. smo se pridružili maratonu Ljubljana — Baško jezero v okviru svetovnega prvenstva v kolesarstvu. Od 163 udeležencev je bila skoraj petina naših članov v LIP-ovih dresih.

V programu sekcije imamo še udeležbo na kolesarjenju prijateljstva v Gorici (4. 10.).

Posamezni člani naše sekcije pa so se udeležili še prireditve, kot so Maraton Dražgoše, Gorske vožnje na Soriško planino, Juriša na Vršič in podobnih rekreativnih prireditve. Člani sekcije pa sodelujejo tudi pri organizaciji kolesarskih prireditvev v naši občini. Tako smo letos organizirali kolesarsko dirko Okoli Blejskega jezera, Memorial Tomaža Godca v Boh. Bistrici in Po ulicah Radovljice. Obenem z dirko v Boh. Bistrici smo organizirali tudi občinsko sindikalno prvenstvo v kolesarstvu za leto 1987.

Iz zapisanega je razvidno, da so člani sekcije zelo aktivni tako pri udeležbi na tekmovanjih kakor tudi pri organizaciji le-teh. Obenem pa daje ustanovitev rekreativne sekcije, katera povezuje ljubitelje kolesarjenja v vsej občini, možnost organiziranja nastopanja tako na maratonih, tekmovanjih, kakor tudi na vsakodnevnih izletih s kolesom.

Rakuš

Upokojili so se

v TO Tomaž Godec

Alojz ARH

se je zaposlil v naši delovni organizaciji pred enajstimi leti. Prej je bil zaposlen v hotelu Park na Bledu. Vseh enajst let je delal v obratu opažnih plošč, najprej kot upravljalca cepilke, večinoma pa pri končni odpredaji plošč. Svoje delo je opravljal natančno, s polno mero odgovornosti. Kot tak je bil lahko vzor vsem mlajšim sodelavcem v naši TO. Njegova velika ljubezen pa so naše slovenske gore. Kot gorski reševalec je velikokrat pomagal ponesrečenim v gorah. Vedno je med prvimi, ko se je potrebno odzvati klicu na pomoč iz gora. Kot vsi naši gorski reševalci tudi on ni delal za plačilo, ampak iz ljubezni do gora in do sočloveka.

Mirko ZALOKAR

je bil v naši delovni organizaciji zaposlen vsa leta kot kvalificiran brusar. Najprej je delal kot brusar v obratu lesne volne, nato pa je bil premeščen na dela in naloge brusar orodnih rezil v takratnem oddelku žaga. Leta 1976 je prišlo v brusilnici do kadrovskih sprememb, tako da je bil tov. Mirko Zalokar zaradi svoje strokovne usposobljenosti imenovan za vodjo brusilnice. To delo je opravljal vse do svoje upokojitve v letošnjem letu. Delo brusarja je zahtevalo veliko natančnosti, saj je od dobro in natančno nabrušenih rezil odvisno nemoteno delo v proizvodnji. Tov. Zalokar pa je svoje delo znal opraviti natančno in na visoki strokovni ravni.

Marija ČORALIČ

se je v TO »TOMAŽ GODEC« zaposlila 16. avgusta 1954 v takratnem oddelku zabojarne. Ko je bila zabojarna ukinjena je bila tov. Marija Čoralič premeščena v obrat opažnih plošč na dela in naloge sestava plošč. To delo je opravljala vse do upokojitve. Svoje delo je opravljala z vso odgovornostjo, saj je prav od sestave plošče odvisna tudi kvaliteta plošče. Sodelavci so jo spoštovali kot dobro delavko. Naporno delo je načelo njeno zdravje, tako da se je morala v letošnjem letu upokojiti.

Jožica STRGAR

se je zaposlila v naši TO leta 1974 v obratu opažnih plošč na dela in naloge pomočnik brusilke. Pozneje je bila zaradi potreb v proizvodnji premeščena v obrat pohištvo, kjer je delala na delih in nalogah zamaskar. Kot delavka je svoje delo opravljala z vso odgovornostjo, saj ga je bilo treba opraviti natančno.

Vsem upokojenim delavcem se zahvaljujemo za prispevek v razvoju naše delovne organizacije. V pravnem življenju pa jim želimo še obilo srečnih in zdravih dni.

v TO Mojstrana

Jože Košir

Rodil se je 24. aprila 1931 v Mojstrani. Ko se je izučil za mizarja se je leta 1953 zaposlil pri takratni Kmetijski zadrugi Dvojce-Mojstrana kot mizarjski pomočnik. Pri takratni zadrugi je bila tudi mizarjska delavnica, kjer so delali vse usluge in tudi pohištvo po naročilu. Bilo je zaposlenih nekaj kvalificiranih mizarjev. Leta 1954 je položil izpit za VK, to je za samostojnega mizarjskega mojstra.

Jože Košir je že od samega začetka kazal veliko zanimanje za mizarjski poklic in tako kmalu postal tudi vodja izmene. Po priključitvi Kmetijske zadruge k LIP-u Bled leta 1962 se je število zaposlenih povečalo. Tudi proizvodni program se je razširil in povečali so se tudi proizvodni prostori. Pričela so se izdelovati tudi avtomatska kegljišča in prav Jože je bil tisti, ki je uspešno vodil celotno proizvodnjo. Leta 1971 pa so se v Mojstrani pričela izdelovati vhodna in garažna vrata. Velik prispevek je dal prav Jože, da je proizvodnja stekla tako kot je bilo planirano. Od leta 1974 pa do leta 1980 pa je delal kot samostojni obrtnik. Zanj jih 7 let je bil zopet pri LIP Mojstrana, kjer je opravljal dela in naloge »skladiščnik žaganega lesa in izdelkov«. Poleg tega je bil vključen tudi v samoupravne organe, kjer je aktivno sodeloval. Bil pa je tudi šest let predsednik IGD LIP Mojstrana. Prav pod njegovim vodstvom je bilo doseženih veliko dobrih rezultatov in narejen velik razvoj na tem področju. Skratka, bil je vključen v vse dejavnosti ter povsod vedno s svojim znanjem vplival v pozitivnem smislu tudi na druge. Bil je tudi dober organizator in s svojim pristopom vnašal v kolektiv red in disciplino.

JOŽETU KOŠIRJU OB ODHODU V POKOJ

Zbrali smo na tej se veselici, da prislunemo kar žalostni novici; izpregel voz je naš Košir, odšel uživati svoj »penzijski mir«. Zatorej zdaj na zdravje njemu pijmo in takole mu iskreno zaželimo:

Veselite se, šala, smeh naj kroži, pas naj se preveč ne zoži. V pokoju dragi Jože zdravje naj vas krepko boža, da življenje vam bo roža. Naj vam pravi veter piha naj se sreča Vam nasmiha.

M L

v DSSS

Anton Kristan

se je rodil na Selu pri Bledu kot sin delavskih staršev. Oče mu je zelo zgodaj umrl, zato je moral kmalu prijeti za delo in se osamosvojiti.

Ko je zaključil osnovno šolo, se je izučil za poklicnega šoferja-voznika. Po vojni se je aktivno vključil v izgradnjo porušene domovine. Leta 1948 se je zaposlil pri Gozdnem gospodarstvu Bled, v letu 1952 pa je začel delati pri LIP-u kot voznik osebnega avtomobila. Tedaj so bili osebni avtomobili za podjetja še prava redkost. Svoje delovne naloge je opravljal vestno in natančno. Dobil je priznanje »vzorni voznik« Jugoslavije — AMZ.

Kljub temu, da je zaradi narave dela bil pogosto odsoten, je sodeloval na samoupravnem in političnem področju dela. Bil je član odbora za delovna razmerja, član delavskega sveta, disciplinske komisije, izvršnega odbora OOS. Sodeloval je tudi na družbenopolitičnem področju v KS Bled. Anton se je letos poleti upokojil, želimo mu mirnih in zdravih let, da se še oglasi kdaj pri nas na DSSS.

Gorenjska in njena zgodovina

V letih 1814—1815 je potekal dunajski kongres in tedaj se je končalo napoleonsko-francosko vladanje na Gorenjskem in v sedanjih avstrijskih deželah. Sredi 19. stoletja so iztrebili rokovenjače, ki so izšli iz vrst domačih fantov, kateri niso hoteli obleči francoske vojaške suknje.

Po dunajskem kongresu je prevzel vodilno vlogo avstrijski kancler Klemens Metternich. Njegovo vladanje je bilo absolutistično: obdržati je hotel obstoječe stanje v Evropi, preprečevati ideje francoske revolucije, vladanje naj temelji na pravicah vladarjev, ne pa pravicah narodov. Ideje narodnega prebujanja ter liberalna načela so bila močnejša kot politika.

Pojavilo se je ilirsko gibanje, ki sta ga na Slovenskem vodila Ljudevit Gaj ter Stanko Vraz. Na Hrvaškem je imel prvi govor v narodnem jeziku Ivan Kukuljevič, hrvaški jezik je postal uraden namesto latinskega. Na Slovenskem so fevdalne vezi začele popuščati. Slovenci se kulturno in politično prebujajo. Slovenci so dobili prvi časopis, drugi so bili vsi v nemškem jeziku. Že leta 1797 je v Ljubljani izšla prva številka »Lublanske novice« — prvi slovenski časopis. Pobudnik zanj je bil Zois, urejal in pisal je V. Vodnik. To je bil zbor poučnega in zabavnega čtiva, bralec je zvedel marsikatero zanimivost iz domačih krajev. Nastopile so finančne težave in 1800. leta je slovenski časopis zamrl, vse do leta 1843, ko so izšle Kmetijske rokodelske novice J. Bleiweisa.

Veliko zaslug za razvoj slovenskega jezika si je pridobil Blaž Kumerdej (1738—1805) doma z Bleda — Zagoric. Na Dunaju se je navdušil za slovanstvo, slovenski jezik pa je vpeljal v šole na Slovenskem. Pripravil je Domoljuben načrt, kako bi se dalo Kranjce najbolje naučiti brati in pisati, če ne v materinem jeziku pa v nemščini. 1755. leta so ustanovili v Ljubljani realko, ki jo je vodil Kumerdej.

Zelo pomemben kulturni mož je Anton Tomaž Linhart, dramatik in zgodovinar, ki se je navduševal za slovensko enotnost.

Po letu 1848, v obdobju po francoski revoluciji se je tudi Metternichov absolutistični režim zamajal. 13. marca 1848 so se začele prve demonstracije na Dunaju, Metternich je pobegnil, cesar Ferdinand I. je izdal ustavo, ki je bila sprejeta v istem letu.

Demonstracije in spremembe pa so vplivale tudi na politično življenje pri nas. Maja 1848 so dunajski Slovenci prinesli s sabo kupe letakov: »Kaj bomo Slovenci cesarja prosili« so zapisali med drugimi gesli. Na Gorenjskem je vladal nemir, v geslih so poudarjali, da hočejo svobodo misli in govora, da ni več zakonske oblasti.

Najbolj revolucionarni so bili v Smledniku z M. Ambrožom na čelu, ki je bil zelo zvest svojemu narodu. Zavzemal se je za zemljiške zveze brez odškodnine. V Radovljici so se zavedni sestajali v kavarni Prešeren, v Trzinu sta bila najbolj revolucionarna Blaž in Valentin Ankele, v Škofji Loki pa trgovec Anton Gerbič. V Kranju so se namenili, da bodo pregnali okrajnega komisarja Pakja. Toda ni jim uspelo, ker je dobil podporo pri kmetih. Nemire so pogasili t.i. narodne straže pod načelom: »Mir, red in varnost«. Njihov cilj je bil zaščititi tedanje reakcionarno meščanstvo.

Nekatere pridobitve pa je marčna revolucija vendarle prinesla: kmetje so dobili zemljo, podložništva je bilo konec, svobodno so trgovali. Poleg nekaterih socialnih izboljšav so se Slovenci nacionalno prebudili, saj je zajela države »pomlad narodov«.

Božo Benedik
(se nadaljuje)

Glavni in odgovorni urednik: Peter Debelak, tehnični urednik: Nada Frelih, člani: Tone Koncilja, Janez Stare, Franc Globočnik, Branko Urh, Anton Noč, Jure Ravnik, Vinko Čuden, Miro Kelbl in Ciril Kraigher. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj

kadrovske novice

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC JUNIJ 1987

	delavcev	pripravnikov
TO Tomaž Godec	432	
TO Rečica	294	4
TO Mojstrana	91	
TO Podnart	76	
TO Filbo	119	
TO Trgovina	27	
DSSS	109	5
SKUPAJ:	1148	9

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC JULIJ 1987

	delavcev	pripravnikov
TO Tomaž Godec	431	1
TO Rečica	294	4
TO Mojstrana	94	
TO Podnart	76	
TO Filbo	119	
TO Trgovina	27	
DSSS	110	7
SKUPAJ:	1151	12

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC AVGUST 1987

	delavcev	pripravnikov
TO Tomaž Godec	430	1
TO Rečica	307	2
TO Mojstrana	91	
TO Podnart	78	
TO Filbo	119	
TO Trgovina	27	
DSSS	111	9
SKUPAJ:	1163	12

ZAPOSILILI SO SE:

— v TOZD Tomaž Godec:

Marko ODAR, 1964 — NK, Janez ŽITNIK, 1963 — NK, Franc LANGUS, 1966 — K, Jože DROBNAK, 1959 — K, Vinko KUSTERLE, 1969 — NK, Jože REPINC, 1969 — NK
Niko SMUKAVEC, 1970 — II. st., Marijana TORKAR, 1951 — I. st.

— v TO Rečica:

Robert RADANOVIČ, 1965 — NK, Janez ČERNE, 1967 — K, Janez KOSMAČ, 1967 — SS, Niko GRGIČ, 1963 — K, Marko TIKVIČ, 1956 — NK, Irena PREZELJ, 1968 — Ks, Sakija DŽELALAGIČ — NK, Robert LARISI, 1967 — NK, Darja KOREN, 1971 — NK, Marko LEBAR, 1971 — NK

Tomaž ČOP, 1967 — III. st., Sabina GODEC, 1965 — I. st., Ismet BAŠIČ, 1954 — I. st., Suljo KIČIN, 1953 — I. st., Ivan OSOVNIKAR, 1948 — V. st.

Aleš SCHAFFER, 1970 — II. st., Damir MAHMUTOVIČ, 1970 — II. st., Peter CIGLER, 1970 — II. st., Anton SLIVNIK, 1970 — II. st., Adem KRASNIČI, 1964 — IV. st., Vojko POLANC, 1968 — IV. st., Albin MEGLIČ, 1972 — I. st.

— v TO Mojstrana:

Mirko TERAŽ, 1966 — Ks, Ciril JAKOPIČ, 1935 — K
Rado PRŠA, 1968 — III. st.

— v TO Podnart:

Vesna MAIER, 1969 — I. st.
Aleš PRETNAR, 1967 — I. st., Janez KRAJNC, 1967 — I. st.

— v TO Filbo:

Tomaž SMUKAVEC, 1967 — K, Franci ŠTROS, 1966 — K, Branko BREŽAN, 1967 — K

— v DSSS:

Branko MAROLT, 1958 — VIŠ, Helena KAVAŠ, 1968 — Ss
Ivan POGAČAR, 1945 — VII. st., Tatjana NOVAK, 1969 — V. st., Marjetka HOŽIČ, 1968 — V. st., Miroslava REKAR, 1968 — V. st.
Borut TORKAR, 1953 — IV. st., Anton ŠLIBAR, 1943 — VII. st., Teja JEGLIČ, 1962 — VII. st., Branko PRETNAR, 1968 — V. st.

ODŠLI IZ DO:

— iz TO Tomaž Godec:

Zdravko SMUKAVEC, PK — JLA, Jožica STRGAR, PK — upokojitev
Mirko ZALOKAR, III. st. — upokojitev
Marija ČORALIČ, I. st. — upokojitev

— iz TO Rečica:

Anton GOLC, K — upokojitev, Franc ŠIMNIC, K — izjava delavca, Vesna BAHAT, NK — izjava delavca, Silvo MUZGA, K — izjava delavca, Marija PIBER, PK — inv. upokojena, Anton DEŽMAN, K — upokojitev, Jože DROBNAK, K — sporazumno, Tomaž ŽUMER, K — JLA, Darko TIČAR, Ks — JLA, Milka ŽEMVA, PK — upokojitev, Alojz TONEJC, PK — upokojitev
Jože KOREN, II. st. — sporazumna prekinitve
Antonija ŠATEJ, II. st. — upokojitev

— iz TO Mojstrana:

Boštjan RAVHEKAR, K — JLA, Miran KOVAČEC, K — JLA, Jože KOŠIR, K — upokojitev
Marjan CERKOVNIK, I. st. — samovoljna prekinitve
Rado PRŠA, IV. st. — samov. prekin., Nikolaj KOSIČ, II. st. — discipl. ukrep

— iz TO Podnart:

Zvonko STANOJEVIČ, NK — JLA, Cene MURIČ, NK — izjava delavca
Franc TOPOLOVŠEK, II. st. — izjava delavca

— iz TO Filbo:

Franci BEZNIK, K — JLA

— iz DSSS:

Anton KRISTAN, VK — upokojitev
Stanko SLIVNIK, VII. st. — sporazumno

POROČILI SO SE:

Branko MAROLT (DSSS)
ROZMAN Darko (TO Filbo)

RODILI SO SE:

Andreji ČORALIČ (TO Tomaž Godec) — hči, Dušanu in Mirici ČAJIČ (TO Tomaž Godec) — sin, Petru MAČKU (TO Podnart) — sin
Marjanu KNAFLIČU (DSSS) — sin
Ivici in Tomažu GODEC (DSSS, Tomaž Godec) — sin, Robertu RIMAHAZI (DSSS) — hči, Borutu TORKAR (DSSS) — sin, Božu INTIHAR (DSSS) — sin, Martini ŠEFMAN (DSSS) — sin in hči, Edu VAHČIČ (DSSS) — sin

V spomin

Milošu Ravhekarju

31. maja smo se na pokopališču v Bohinjski Bistrici zadnjič poslovili od Ravhekar Miloša, upokojenega delavca TO »TOMAŽ GODEC« Bohinjska Bistrica. V naš kolektiv je prišel takoj po osvoboditvi. Opravljal je delo elektrika. Čeprav to ni bil njegov osnovni poklic, se je tega dela že pred vojno naučil v Železarni Jesenice. Svoje delo je opravljal z veseljem in strokovno, čeprav je bilo treba v tistih povojnih letih veliko improvizirati, saj je povsod manjkalo rezervnih delov. V naši TO je bil zaposlen do leta 1960, ko se je moral zaradi slabega zdravja invalidsko upokojiti, star komaj 39 let. Aktivno, vse do svoje prezgodnje smrti pa je sodeloval v IGD TOMAŽ GODEC, saj je bil ustanovni član društva.

Med okupacijo se je že leta 1941 odzval pozivu komunistične partije na oborožen boj za osvoboditev domovine.

Za svoje aktivno družbeno-politično delo in delo v gasilskem društvu je prejel več visokih državnih in gasilskih priznanj.

Za ves trud in opravljeno delo v naši TO smo mu člani kolektiva dolžni izreči vse priznanje in zahvalo.

Zahvale

Ob boleči izgubi naše drage mame

Franciške Levec

se zahvaljujemo vsem sodelavcem DSSS LIP Bled za podarjeno cvetje in vsem, ki so nama iskreno izrazili sožalje in jo pospremili na njeno zadnjo pot.

**Darinka in Edi Prevc
s sestro Majdo in Markom**

Ob smrti dragih staršev

name Franciške in očeta Karla DROL

se zahvaljujem sodelavcem skupnih služb LIP Bled, TO Tomaž Godec Boh. Bistrica za podarjeni denar namesto venca.

Marija Maver

Ob smrti dobre mame

Marice Debelak

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem v DO, ki ste počastili njen spomin.

Debelakovi

Ob izgubi moža, očeta in starega očeta

Miloša Ravhekarja

se zahvaljujemo kolektivu LIP Bled, TO Tomaž Godec ter gasilcem IGD za izrečeno sožalje in za spremstvo na zadnji poti.

**žena Francka
hčerki Katjuša in Miloša z družinama**